

Undervisnings- och kulturministeriet

Anders Adlercreutz, undervisningsminister
Anita Westerholm, specialmedarbetare
Anita Lehtikainen, kanslichef
Petri Lempinen, överdirektör
Mikaela Nylander, statssekreterare

Bildningsutskottet

Tuula Haatainen, ordförande
Ari Koponen, vice ordförande

Finansutskottets kultur- och vetenskapsdelegation

Mika Lintilä, ordförande

Yrkesutbildningen säkerställer tillväxten, ytterligare nedskärningar behövs inte

Vi, organisationer som representerar yrkesutbildningen samt arbets- och näringslivet, är oroade över att nedskärningarna i yrkesutbildningen fortsätter. Detta skulle förvärra bristen på yrkeskunnande i arbetslivet och äventyra den ekonomiska tillväxten.

Regeringen skar ner finansieringen av yrkesutbildningen med 120 miljoner euro år 2024, vilket försämrar utbildningsanordnarnas verksamhetsförutsättningar. Nedskärningarna äventyrar tillräckligheten av det regionala utbildningsutbudet, minskar möjligheterna till kontinuerligt lärande och försämrar försörjningsberedskapen. Risken är att företagen, kommunerna och välfärdsområdena inte får det yrkeskunnande de behöver. Arbetslivet lider redan nu av bristen på yrkeskunnande.

Höjandet av utbildningsnivån kräver att flera unga med en examen inom yrkesutbildningen fortsätter till högskolorna. De som fortsätter från grundskolan till yrkesutbildningen måste ha de förutsättningar som krävs för att uppnå det yrkeskunnande som krävs i arbetslivet och för att gå vidare till högskolestudier. Vi riskerar också att potentialen hos studerandena med annat modersmål (19 procent av alla studerande) inte kan användas fullt ut om utbildningssystemet misslyckas med att identifiera deras möjligheter. Vägen från yrkesutbildningen till högre utbildning måste fungera smidigt.

År 2023 saknade nästan var femte av 20-29-åringarna en examen från utbildning på andra stadiet. Det är viktigt att alla erbjuds möjligheten till yrkeskunnande. Yrkesutbildningen axlar ett betydande samhällsansvar beträffande de studerande som behöver mer stöd än vanligt. Utbildning minskar risken för arbetslöshet och utanförskap, ökar produktiviteten och upprätthåller samhällsfreden.

Yrkesutbildningen utvecklas ständigt. Förändringarna i finansieringssystemet, stödet för lärandet och verksamhetsstyrningen förbättrar kvaliteten och effektiviteten. För att lyckas krävs att utbildningsanordnarna har tillräckliga operativa och ekonomiska resurser för att möta individernas och arbetslivets behov av kunnande.

De flesta studerande inom yrkesutbildningen är vuxna. Yrkespersoner behöver även i framtiden möjligheter att styra in karriären på nya spår eller till att förkovra sitt kunnande, exempelvis genom yrkes- och specialyrkesexamina samt läroavtalsutbildning.

När karriärerna förlängs och kraven i arbetslivet förändras är kontinuerligt lärande nödvändigt. Behovet växer snabbare än finansieringen. Kostnaderna kan inte läggas enbart på arbetstagarna eller -givarna.

Mer än hälften av utbildningsanordnarna inom yrkesutbildningen ser det sannolikt att besparings- eller anpassningsåtgärder måste inledas eller återupptas år 2025 på grund av de nedskärningar regeringen redan har gjort. Nedskärningarna drabbar särskilt kontinuerligt lärande och arbetslivets behov. Ytterligare nedskärningar skulle äventyra yrkesutbildningens verksamhetsförutsättningar.

Skär inte i utbildningen.

Helsingfors 19.2.2025

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry
Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf
Autoalan Keskusliitto ry
Bildningsbranschen rf
Byggnadsförbundet rf
Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
Centralhandelskammaren
Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Fackförbundet Jyty rf
Fackförbundet Pro
Fastighetsarbetsgivarna rf
Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
Finlands Kommunförbund
Finlands Näringsliv EK
Finlands närvårdar- och primärskötarförbund SuPer rf
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf
Finsk Energiindustri rf
Finsk Handel rf
Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL
Företagarna i Finland rf
Industrifacket rf
Kemianteollisuus ry
Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT
Kyrkans arbetsmarknadsverk
Ledare för Yrkesutbildningen i Finland rf
Livsmedelsindustriförbundet rf
Läroavtalssakkunniga i Finland rf
Metsäteollisuus ry
Rakennusteollisuus RT ry
Servicefacket PAM rf
STTK ry
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Suomen Isännöintiliitto ry
Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry
Teknologiateollisuus ry
Turism- och Restaurangförbundet rf
Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
Viherympäristöliitto ry

Ytterligare information

Peter Pahlman, sakkunnig, peter.pahlman@amke.fi, 040 015 1324, Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry